

Νέο πακέτο μέτρων στήριξης της οικονομίας

Η Κυβέρνηση προχώρησε στην ετοιμασία νέου πακέτου μέτρων για στήριξη της απασχόλησης και της πραγματικής οικονομίας. Το νέο πακέτο μέτρων στήριξης, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 27 Μαΐου 2020.

Όσον αφορά την υλοποίηση των μέτρων θα απαιτηθούν πρόσθετες πιστώσεις για τα ειδικά σχέδια του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς και του έκτακτου μέτρου Επιδότησης Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων που υπολογίζονται να ανέλθουν στα €120 εκ. και €100 εκ., αντίστοιχα.

Για τα Σχέδια Επιδότησης Επιτοκίων δεν αναμένεται να απαιτηθούν πιστώσεις εντός τους έτους εφόσον η κεφαλαιοποίηση των τόκων θα γίνεται μια φορά το χρόνο συνεπώς οποιαδήποτε εκταμίευση θα πραγματοποιηθεί το 2021 και οι απαιτούμενες πιστώσεις θα περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του 2021 και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-23.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που απαιτηθούν πρόσθετες πιστώσεις κατά τη διάρκεια του έτους αυτές δύναται να παραχωρηθούν με εξοικονομήσεις μέσω της μεταφοράς πιστώσεων με βάση τις διατάξεις του Νόμου Ομπρέλα (Άρθρο 63(1)(α)(ii)) και του περί Προϋπολογισμού Νόμου (Άρθρο 4) καθώς και της ΚΔΠ 297/2016 (Καν. 14).

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού θα τυγχάνει της πρέπουσας ενημέρωσης.

Σε ότι αφορά τα Σχέδια παραχώρησης ρευστότητας στις επιχειρήσεις μέσω της έκδοσης εγγυήσεων προς την ΕΤΕπ τυγχάνουν εφαρμογής από το 2014 και δεν απαιτείται η εκταμίευση οποιουδήποτε ποσού από τον Π/Υ του κράτους. Η έκδοση των εγγυήσεων γίνεται δυνάμει του άρθρου 169(1) του Συντάγματος πρακτική που εφαρμόζετο ανέκαθεν.

1. Σχέδιο Επιδότησης επιτοκίων για νέα επιχειρηματικά δάνεια¹

Στόχος: Η βελτίωση των προοπτικών παροχής ρευστότητας σε **επιχειρήσεις** μη προβληματικές (πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) περιλαμβανομένων και **αυτοτελώς εργαζομένων**, μέσω της επιδότησης επιτοκίων σε νέα επιχειρηματικά δάνεια (κεφάλαιο κίνησης και επενδύσεων).

Αρμόδια και χορηγούσα αρχή του μέτρου θα είναι το Υπουργείο Οικονομικών.
Ημερομηνία Λήξης υποβολής Αιτήσεων – **31.12.2020**. **Πρόσθετα οι τόκοι θα κεφαλοποιούνται μια φορά τον χρόνο – κάθε Δεκέμβριο, οπότε οι όποιες πιστώσεις θα χρειαστούν το 2021.**

Περίοδος δανειοδότησης: Δάνεια που συνάφθηκαν ή θα συναφθούν από την 1.3.2020 μέχρι 31.12.2020.

Προϋπολογισμός: Συνολικό κόστος μέτρου – **€180 εκ για 4 χρόνια**

Θα περιληφθούν οι αναγκαίες πιστώσεις στον υπό ετοιμασία Π/Υ του 2021 – ΜΔΠ 2021-2023, στο υφιστάμενο άρθρο 04261< Επιχορήγηση Επιτοκίου> στον Π/Υ του Υπουργείου Οικονομικών. Το 2020, οι οποίες τυχόν πρόσθετες πιστώσεις θα είναι ένα ιδιαίτερα χαμηλό ποσό που μπορεί να καλυφθεί από τον υφιστάμενο Π/Υ. Το θέμα των εξοικονομήσεων επεξηγείται σε ξεχωριστό Πίνακα.

Απαιτείται έγκριση από Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ. Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων έχει ήδη ενημερωθεί και θα διαβιβάσει τα σχέδια στην ΕΕ.

2. Σχέδιο Επιδότησης επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια

Στόχος: Η στήριξη των νοικοκυριών για σύναψη δανείων (δεν μπορεί να υπερβαίνει τις €300.000), για σκοπούς ιδιοκατοίκησης. Αρμόδια και χορηγούσα αρχή του μέτρου θα είναι το Υπουργείο Οικονομικών.

---

¹ Το μέτρο είναι σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στην «Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της εξάπλωσης της νόσου COVID19» και συγκεκριμένα, με τα προσωρινά μέτρα κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων (μέτρο 3.1 του εν λόγω πλαισίου). Η συνολική σωρευτική, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΕ, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα €800 000 ανά επιχείρηση.

Περίοδος δανειοδότησης: Για στεγαστικά δάνεια που συνάφθηκαν ή θα συναφθούν από την 1.3.2020 μέχρι **31.12.2020**. **Οι τόκοι θα κεφαλοποιούνται μια φορά τον χρόνο – κάθε Δεκέμβριο, οπότε οι όποιες πιστώσεις θα χρειαστούν το 2021.**

Προϋπολογισμός: Συνολικό κόστος μέτρου – **€45 εκ για 4 χρόνια**

Θα περιληφθούν οι αναγκαίες πιστώσεις στον υπό ετοιμασία Π/Υ του 2021 – ΜΔΠ 2021-2023, στο υφιστάμενο άρθρο 04261< Επιχορήγηση Επιτοκίου> στον Π/Υ Υπουργείου Οικονομικών.

3. Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων («Pan-European Guarantee Fund»)²

Δημιουργήθηκε για σκοπούς αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας στα κράτη μέλη της ΕΕ, και εγκρίθηκε από ΔΣ της ΕΤΕπ. Η Κύπρος θα συμμετάσχει στο Ταμείο συνεισφέροντας ποσό ύψους €32,5 εκ. υπό την μορφή εγγυήσεων.

Έχει σχεδιαστεί για να παραχωρεί, μεταξύ άλλων, μέσω συγκεκριμένων χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών, απευθείας εγγυήσεις μέχρι και 80% προς τους ενδιάμεσους οικονομικούς φορείς (τράπεζες) για χρηματοδότηση ΜΜΕ. Περιλαμβάνει και δυνατότητα παροχής αντεγγυήσεων προς τα εθνικά σχέδια εγγυήσεων.

Όπως όλες οι χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, έτσι και το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων δεν έχει ποσοστώσεις για τις χώρες μέλη. Θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατόν τις ευκαιρίες που προσφέρει το Ταμείο. Για τις ανάγκες της κυπριακής οικονομίας, είμαστε αισιόδοξοι ότι ένα ποσό γύρω στα **€300 – €400 εκ.** θα μπορεί να απορροφηθεί από το Ταμείο.

---

² Στόχος του Ταμείου Εγγυήσεων είναι να ανταποκριθεί στον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας διασφαλίζοντας ότι οι ΜΜΕ, οι Εταιρείες Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης (οι οποίες εργοδοτούν μέχρι 3000 άτομα προσωπικό) και οι διάφοροι φορείς που παρέχουν βασικές υπηρεσίες στους τομείς της υγείας, έρευνας και εκπαίδευσης, που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια των κρατών μελών που θα συμμετέχουν στο ταμείο, έχουν πρόσβαση σε επαρκή ρευστότητα ώστε να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που δημιούργησε η κρίση και να συμβάλει στην προσπάθεια επανεκκίνησης των οικονομιών τους.

Εφαρμόζεται το άρθρο 169 του Συντάγματος (διεθνείς συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου – εγκρίνονται από ΥΣ).

Απαιτείται έγκριση από Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ. Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων έχει ήδη ενημερωθεί και θα διαβιβάσει τα σχέδια στην ΕΕ.

4. Σχέδιο Παραχώρησης Κυβερνητικών Εγγυήσεων προς ΕΤΕπ για χορήγηση δανείων προς κυπριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης (ΜΜΕ)

Πρόκειται για αξιοποίηση **υφιστάμενου** σχεδίου το οποίο λειτουργεί από το 2014 με οικονομική συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης και της ΕΤΕπ με σκοπό την ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας και τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ (μέχρι 3,000 εργαζομένους). Το Σχέδιο αξιολογήθηκε θετικά τόσο από την ΕΤΕπ όσο και από ανεξάρτητο συμβουλευτικό οίκο.

Η κυβερνητική εγγύηση δίνεται προς την ΕΤΕπ, , και υπογράφονται συμφωνίες μεταξύ της ΕΤΕπ και των τραπεζικών ιδρυμάτων που μετέχουν στο Σχέδιο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε **την αύξηση του** συνολικού ύψους του Σχεδίου κατά 500 εκ. Ευρώ.

Εφαρμόζεται το άρθρο 169 του Συντάγματος (διεθνείς συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου – εγκρίνονται από ΥΣ).

5. Ρευστότητα ύψους μέχρι €800 εκ. για χρηματοδότηση ΜΜΕ μέσω του Ταμείου Επιχειρηματικότητας Κύπρου (ΤΕΚ)³

Πρόκειται για επέκταση υφιστάμενου μέτρου. Σε συνεργασία με την ΕΤΕπ και σε συνδυασμό με τα προσωρινά μέτρα κρατικής ενίσχυσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η διαχείριση του ΤΕΚ έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο της ΕΤΕπ, το

---

³ Το ΤΕΚ ιδρύθηκε το 2013 με συμφωνία μεταξύ της ΕΤΕπ και της ΚΔ με στόχο τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης ΜΜΕ με την παραχώρηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τα Τραπεζικά Ιδρύματα.

οποίο εποπτεύει τη διαδικασία, χωρίς την εμπλοκή της Κυβέρνησης στη διαδικασία δανειοδότησης.

Χρηματοδοτικό εργαλείο: Συγχρηματοδότηση και επιμερισμός ρίσκου (50%-50%) μεταξύ της Κυβέρνησης και των Τραπεζικών Ιδρυμάτων που μετέχουν στο Σχέδιο. Συνεπώς, η Κυβέρνηση θα λάβει δάνειο €400 εκ. από την ΕΤΕπ προς χρηματοδότηση του 50% της ρευστότητας.

Δικαιούχοι: ΜΜΕ με μέγιστο αριθμό εργαζομένων τα 250 άτομα.

Ύψος Δανείου: Μέχρι €1.5 εκ

Για τα μέτρα 3, 4 και 5 εφαρμόζεται το άρθρο 169 του Συντάγματος (διεθνείς συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου -εγκρίνονται από ΥΣ).

6. Σχέδιο Επιδότησης Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων

Στόχος: Κάλυψη μέρους των λειτουργικών εξόδων, περιλαμβανομένου του ενοικίου.

Δυνητικοί δικαιούχοι: 50.000 πολύ μικρές, μικρές επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενοι (που απασχολούν μέχρι και 50 άτομα προσωπικό οι οποίοι ήταν ενταγμένοι και εγκρίθηκαν στα Ειδικά Σχέδια του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

Ύψος Επιδότησης/εφάπαξ χορηγίας:

μέχρι 1 άτομο προσωπικό	€1250
μέχρι 2 - 5 άτομα προσωπικό	€3000
μέχρι 6 - 9 άτομα προσωπικό	€4000
μέχρι 10 - 50 άτομα προσωπικό	€6000

Προϋπολογισμός:

Συνολικό κόστος μέτρου – **πέραν των €100εκ**

Δημιουργία νέου άρθρου στον Π/Υ του 2020 (Υπουργείου Οικονομικών) και μεταφορά μέρους των πιστώσεων που εξασφαλίστηκαν από τις εξοικονομήσεις του Π/Υ οι οποίες εγκρίθηκαν από το ΥΣ στις 7.5.2020, συνολικού ύψους €347 εκ περίπου, οι οποίες θα μειωθούν ανάλογα, για χρηματοδότηση του μεγαλύτερου μέρους του Σχεδίου (Τροποποιήθηκε η Απόφαση του ΥΣ ημερ. 7.5.20 μέσω της Απόφασης ημερ 27.5.20). Πρόσθετες πιστώσεις θα παραχωρηθούν, αν παραστεί ανάγκη, από εξοικονομήσεις του Π/Υ του 2020 ή μέσω Συμπληρωματικού Π/Υ.

Απαιτείται έγκριση από Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ. Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων έχει ήδη δώσει τη σύμφωνη του γνώμη.

7. Άμεση προώθηση ώριμων Αναπτυξιακών Έργων

Όλες τις αρμόδιες αρχές θα προβούν σε άμεση προκήρυξη των προσφορών για όλα τα αναπτυξιακά έργα τα οποία είναι ώριμα και έτοιμα για προκήρυξη, ανεξάρτητα από την προγραμματισμένη περίοδο προκήρυξης τους με βάση τον προϋπολογισμό (εξαιρείται το νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων). Τροποποιήθηκε η Απόφαση του ΥΣ ημερ 7.5.20 μέσω της Απόφασης ημερ 27.5.20).

8. Σχέδιο κινήτρων για αεροπορικές εταιρείες με στόχο την ενίσχυση της συνδεσιμότητας της Κύπρου και στήριξη του τουριστικού τομέα, ύψους €6,3εκ.⁴

Κάλυψη του κόστους από τις διαθέσιμες πιστώσεις του υφιστάμενου Συμπληρωματικού Π/Υ, συνολικού ύψους €369εκ.

Απαιτείται έγκριση από Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ. Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων έχει ήδη ενημερωθεί και θα διαβιβάσει τα σχέδια στην ΕΕ.

---

⁴ Στόχος του Σχεδίου είναι η βραχυπρόθεσμη μείωση του ρίσκου των αεροπορικών εταιρειών και η τόνωση της επιβατικής κίνησης. Το Σχέδιο προβλέπει πρόσθετη στήριξη όλων των αεροπορικών εταιρειών για περίοδο επτά μηνών με επιχορήγηση δρομολογίων προς Κύπρο, και θα καλύπτει πληρότητες αεροσκαφών από 40%-70%.

9. Πρόγραμμα συνδιαφήμισης με τουριστικούς πράκτορες για προσέλκυση τουρισμού και προβολή της Κύπρου ως ασφαλούς τουριστικού προορισμού, ύψους €10εκ.

Το πρόγραμμα θα αρχίσει να υλοποιείται από την 1^η Ιουνίου με στόχο την αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο τόσο κατά τους καλοκαιρινούς όσο και τους χειμερινούς μήνες. Κάλυψη του κόστους από τις διαθέσιμες πιστώσεις του υφιστάμενου Συμπληρωματικού Π/Υ συνολικού ύψους €369εκ.

10. Μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 9% σε 5% για περίοδο 1/7/2020 μέχρι 10/01/2021 στους τομείς τουριστικών καταλυμάτων και εστίασης

Από τη μείωση, αναμένεται να προκύψει όφελος για τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία του Covid 19, ειδικότερα οι τομείς της εστίασης, των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων. Με τη μείωση του ΦΠΑ στους τομείς της εστίασης, ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, αναμένεται μείωση των λιανικών τιμών πώλησης και τόνωση της καταναλωτικής ζήτησης. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μετά την έγκριση του σχετικού Διατάγματος από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2020.

11. Στήριξη του αγροτικού τομέα με ποσό ύψους €22εκ.

Από τα €22 εκ., τα €11 εκ. αφορούν ζημιές σε καλλιέργειες του 2019. Πιστώσεις περιλαμβάνονται στον Π/Υ του 2020 (τελικά χρειάστηκαν €5 εκ. και έχουν παραχωρηθεί).

Τα άλλα €11 εκ. αφορούν τα υπόλοιπα μέτρα στήριξης του αγροτικού τομέα⁵. Οι πιστώσεις θα καλυφθούν από τις εξοικονομήσεις των €6 εκ. πιο πάνω και το υπόλοιπο

---

⁵ Πατατοπαραγωγοί, αιγοπροβατοτρόφοι, αμπελουργοί, παραγωγοί λαχανικών, αρωματικών και φράουλας, ανθοκόμοι, εσπεριδοειδή, παραγωγοί σε Λαϊκές Αγορές, αλιείς, δωρεάν νερό από Κυβερνητικά Υδατικά Ύδατα (ΚΥΕ), δωρεάν νερό εκτός ΚΥΕ, μη επιβολή τέλους υπερκατανάλωσης νερού για γεωργούς

από τον υφιστάμενο Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό του 2020 που έχει ήδη ψηφιστεί, αν χρειαστεί.

12. Παράταση της υποβολής φορολογικών δηλώσεων από μισθωτούς.

Τόσο η υποβολή της φορολογικής δήλωσης, όσο και της πληρωμής του οφειλόμενου φόρου παρατείνεται μέχρι τέλος Οκτωβρίου 2020.

13. Διαγραφή των επιβαρύνσεων που πιθανόν επιβλήθηκαν λόγω της μη έγκαιρης υποβολής φορολογικών δηλώσεων για την περίοδο που έληξε στις 10/04/2020 και 10/05/2020

14. Επέκταση προθεσμιών υποβολής δικαιολογητικών στο Σχέδιο Εστία και δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης

Δεδομένων των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόζονταν αυτό το διάστημα στις μετακινήσεις και προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη ευχέρεια στους πολίτες να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα έγγραφα εγκρίθηκε η εκ νέου επέκταση της **προθεσμίας προσκόμισης των απαραίτητων δικαιολογητικών ενός μηνός**, από ενδιαφερόμενους που είχαν υποβάλει αίτηση μέχρι τις 31.12.2019 για ένταξη στο Σχέδιο Εστία. Ως νέα προθεσμία ορίζεται η **31^η Ιουλίου 2020** αντί της 30^{ης} Ιουνίου 2020, και **δυνατότητα υποβολής αίτησης από δανειολήπτες που δεν είχαν υποβάλει αίτηση για ένταξη στο Σχέδιο Εστία μέχρι τις 31.12.2019 και επιθυμούν να το πράξουν (υποβολή αίτησης από 1 Ιουνίου 2020 μέχρι τις 15 Ιουνίου 2020).**